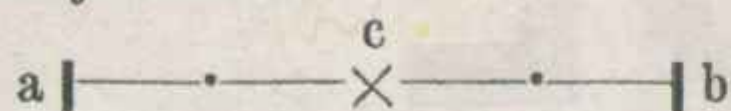
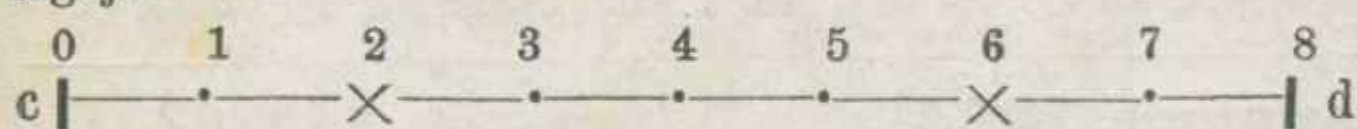

Kako da to mislimo, pojasnila bodeta najbolj sledeča dva grafična primerljaja. Črta *a b* naj predstavlja ravno štiri metre dolgo steno, preko katere naj se trte za izgojo špalirja zasadi.

Ako od vsacega, ali ako od obeh koncev stene — tukaj črte — dva metra odbijemo, pridemo ravno v sredo črte, in to je tudi pravo, kajti za tako dolgo steno ni treba več kakor eno, oziroma dve trti vsaditi, in to ravno v sredo, torej na mesto križica *c*.

Črta *c d* predstavlja naj nam pa osem metrov dolgo steno, preko katere naj se tudi lep redni trtni špalir izgoji.

Ako od te črte štiri metre — na vsakem koncu dva — odbijemo, ostane nam še štiri metre prostora, in trte pridejo na znamenja križicev, ali še le na vsaki četrti kurentni meter. In zakaj tako? zato, ker ima, ali boljše rečeno, ker mora pri rednih nizkih špalirjih (le do 2 metra visocih) vsaka trta, kedar je dogojena, dva metra na desno in ravno toliko tudi na levo seči; pri rednih višjih špalirjih pa mora ena trta vsajene dvojice dva metra le na eno stran, druga pa zopet le dva metra na drugo seči.

Dogojena trta križica številke 2. segala bode toraj po tem takem pri nizkem špalirju do 0 ali črke *c* na levo, in do številke 4 na desno stran. Dogojena trta križica št. 6. segala bode pa v nizkem špalirju do št. 4. na levo, in do št. 8. ali do črke *d* pa na desno stran. Pri visokem špalirju segala bode pa ena trta dvojice št. 2. do 0 ali črke *c* na levo; druga dvojice pa do št. 4 na desno; in ena trta dvojice št. 6. zopet do št. 4. na levo, druga pa do št. 8. ali do črke *d* na desno stran. S čem in kako da trte tako daleč segajo, bomo uže pozneje videli.

Po določitvi prostorov za trte, pri kateri na nekoliko centimetrov sem ali tje se ve da ni gledati, pride saditev sama na vrsto in ta se vrši tako-le:

Ako je zid jako globokega temelja, in ako nima velike teže nositi, potem se stori najboljše, da se zdolg preko in tikoma njega meter širok in meter globok jarek izkoplje. Ako se je pa bati, da bi se zid posušiti utegnil, potem se stori boljše, da se le na mestih, kamor imajo trte priti, dober kubičen meter obsegajoče jame izkopljejo. Naj se uže na prvi ali drugi način za trte prostor napravi; vsadi se jih vedno enako, tako-le: na mesto, kamor imajo trte priti, se zatakne kako péd oddaljeno od stene — zida — dovolj dolge kole, to je toliko dolge, da sežejo še dober meter čez jarek ali jamo. K tako zataknjenim kolom se postavi trtne sajenice — bodi si neukoreničene ali ključce, ali pa ukoreničene ali bilfe — to pa ne naupik, ampak pošev nekoliko proti zidu uprte, in priveže se jih z beko (vrbo) h kolu. Ako so trtne sajenice krajše kakor globokost jarka ali jame, v katero se jih posaja, potem se mora jarek ali jamo z rahlo zemljo toliko zasuti, da postane ravno za prav globoka. Več kakor eno oko sajenice ne sme iz zemlje ven moletiti, pa dobro je, ako se še to s pestjo zemlje zasuje. Tako bi bile trte pravilno vsajene.

Omeniti moramo pa še sledeče. Ravno tako, kakor se sadi trte v namen izgoje špalirja preko kake stene, sadi se jih tudi, ako se misli popolnem prosto stoječ špalir izgojiti, le v umestenju sajenic je nekoliko razločka za prosto stoječe špalirje, umesti se jih namreč ravno v središče jarka ali jame. Ako bi zemlja tam,

kamor se misli špalir zasaditi, določeno preslaba, to je, prepusta bila, potem se lahko s saditvijo tudi koj gnojitev spoji, to pa tako-le. Kedar so trte uže umeščene in h kolu povezane, natrosi se okolo njih (nikdar pa na nje! kajti trta ne sme z gnojem v direktno dotiko priti) toliko govejega ter uže dobro podelanega gnoja, kolikor si ga upa delavec h kratki v neškah ali v košu prinesiti. Še boljše, kakor pravi gnoj, služi enako, toda v nekoliko večji meri porabljen mešani gnoj ali kompost. Umeščeni gnoj se dobro potlači ter zasuje.

V prvem letu ni s tako vsajenimi trtami drugoga opravka, kakor da se jih pleva proste drži, da se jih v slučajih hude suše zalije, in da se jim pognanke s pomočjo v vodi namočene slame, ali pa s pomočjo bičja h kolom priveže. (Dalje prih.)

Gospodarske izkušnje.

Da kokoši tudi pozimi nesejo.

Nek gospodar piše, da svojim kokošim daje včasih masti in da temu pripisuje, da njegove kokoši nesejo vso zimo. Napravi testo iz moke ali otrob in temu primeša prešičeve maščobe in druge mesne odpadke kuhinjske. Testo se posuši in potem v malih koscih daje kokošim. Marsikdo bo morebiti potrdil ta pomoček, ali pa ne bodo tako pridelana jajca predraga, je drugo vprašanje. Zato pa priporočamo našim gospodinjam, da rajše spravljajo jajca takrat, kedar jih je dosti in jih na prodaj dajo ob času zime, ko so jajca draga. — Kako se jajca spravljajo, povedali smo v „Novicah“ uže mnogokrat.

Da krompir, ki je moker ali žajfnat,

postane osipčen, se priporoča, krompir, predno se dene kuhat, vsuti k gorki peči, da se nekoliko časa suši. Po tem zgubi preobilno vlažnost, se lepo razkuha in postane okusen. To more poskusiti vsakdo, kdor krompir kuha.

Da se čebula spravlja ne izrašča,

priporoča se, obesiti jo za nekaj dni v dimnik. Pri tem čebula ne izgubi okusa, rast pa se vstavi in čebula ostane dolgo časa dobra za rabo.

Gospodarske stvari iz deželne zbornice kranjskega.

Posnetek iz letnega poročila vodstva deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu za šolsko in gospodarsko leto 1881/2.

(Dalje.)

Počitnice so imeli učenci ob času tečaja za učitelje, to je, od 9. avgusta do 8. septembra. O veliki noči kakor tudi na koncu šolskega leta ni bilo počitnic.

Izleti. Dne 1. maja napravili so vodja, adjunkt in vsi učenci izlet (ekskurzijo) v Senožeče, pri kateri priliki so prav natanko ogledali ondoto, jako dobro opravljeno pivarno.

Javni izpit bil je dne 30. oktobra. Deželni zbor je zastopal gosp. deželni poslanec dr. Vošnjak, c. kr. kmetijsko družbo pa dekan vipavski, gosp. M. Erjavec.

Učni pripomočki pomnožili so se po naročenih časnikih, po knjigah društva „sv. Mohorja“ in „Matice